

KESTILÄN ALAKOULUN KRIISISUUNNITELMA

Sisällysluettelo:

sivu

1.	Miksi kriisisuunnitelma?	2
2.	Perustoimintamalli	2
3.	Vakava loukkaantuminen/sairastuminen	3
	3.1. Loukkaantuminen tai sairaskohtaus koulussa	3
	3.2. Vakava loukkaantuminen/sairauskohtaus kouluajan ulkopuolella	3
	3.3. Vakava sairaus	4
4.	Suuronnettomuus	4
	4.1. Suuronnettomuus	4
	4.2. Suuronnettomuus koulun ulkopuolella	4
5.	Väkivalta tai sen uhka	4
	5.1. Pommiuhka	4
	5.2. Aseellinen uhka	5
	5.3. Lapsen katoaminen/kaappaus	5
6.	Kuolemantapaus	5
	6.1. Oppilaan kuolema	5
	6.2. Opettajan tai muun henkilökuntaan kuuluvan kuolema	6
	6.3. Oppilaan lähiomaisen kuolema tai muu koettu menetys	6
	6.4. Itsemurha tai sen uhka	6
7.	Väkivallan ja aggressiivisen käyttäytymisen ehkäiseminen ja siihen puuttuminen	7
	7.1. Fyysiseen väkivaltaan puuttuminen	7
	7.2. Henkinen väkivalta	8
8.	Kriisin hoito	9
	8.1. Kriisien jälkikäsittely	9
	8.2. Kriisien ennaltaehkäisy	10
9.	Tärkeitä puhelinnumeroita	10

1. Miksi kriisisuunnitelma?

Koulumaailmassakin voimme joutua kohtaamaan jonkin yllättävän tapahtuman esim. onnettomuuden tai kuolemantapauksen. Koululle laadittava suunnitelma kriisitilanteita varten on tarkoitettu henkilökunnan, oppilaiden ja vanhempien avuksi

- helpottamaan toimintaa äkillisessä tilanteessa ja vahvistamaan Kestilän alakoulun kykyä selviytyä erilaisista kriisitilanteista
- säilyttää koulun henkilökunnan toimintakyky vaikeiden onnettomuuksien tai kuolemantapausten sattuessa
- tukea koulun oppilaiden, henkilökunnan ja kotien toipumista ja auttaa heitä selviytymään kohtaamiensa kriisien yli
- Perusopetuslain § 29 mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opetuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista.

Koska kriisitilanteet ovat erilaisia, on mahdotonta laatia kaikkiin tilanteisiin soveltuvaa yhtä mallia. **Kriisisuunnitelma** sisältääkin yleisiä ohjeita avuksi erilaisten kriisitilanteiden selvittämiseen. Koululle on nimetty **kriisiryhmä**, joka vastaa toiminnasta kriisin kohdatessa koulua.

2. Perustoimintamalli kriisitilanteissa

- kriisitilanteista tieto ensin rehtorille/apulaisrehtorille
- rehtori tiedottaa koulun henkilökuntaa tapahtuneesta, menettelytavoista sovitaan
- tarvittaessa rehtori kutsuu kriisiryhmän koolle
- kriisiryhmä päättää jatkotoimenpiteistä ja tiedottamisen laajuudesta ja ottaa tarvittaessa yhteyttä koulun ulkopuolisiin asiantuntijoihin

Kestilän alakoulun kriisiryhmä

- koulun oppilashuoltoryhmä
- tarvittaessa lisäksi ulkopuolisia edustajia, kuten seurakunnan edustaja

Kriisiryhmän tehtävät

- hallittu toiminta kriisitilanteissa

- oppilaan, vanhempien ja henkilökunnan tukeminen ja auttaminen kriisitilanteessa
- yhteistyö kodin kanssa kriisin kohdatessa
- asiantuntija-avun hankkiminen tarvittaessa
- vastaa kriisitilanteiden jälkihoidosta
- yhteistyö kunnan oman kriisiryhmän kanssa
- perehdyttää uudet työyhteisön jäsenet

Jokilaaksojen sosiaali- ja kriisipäivystys

Sosiaali- ja kriisipäivystys tarjoaa akuuttia kriisiapua äkillisissä traumaattisissa kriisitilanteissa. Akuutilla traumaattisella kriisillä tarkoitetaan äkillistä ja yllättävää tapahtumaa, johon ei ole voinut

varautua. Elämänkriiseissä annamme neuvontaa ja ohjaamme sopivaan palveluun. Ota yhteyttä, kun kohtaat äkillisen kriisitilanteen kuten:

- läheisen äkillinen kuolema
- läheisen itsemurhayritys
- väkivallan tai vakavan rikoksen kohteeksi joutuminen
- oma tai läheisen vakava sairastuminen
- onnettomuudet (esim. tulipalo)

3. Vakava loukkaantuminen sairauskohtaus

3.1. Loukkaantuminen tai sairaskohtaus koulussa

Toimi näin:

- järjestä nopeasti kunnollinen **ensiapu**
- hälytykset numeroon **112**
- lievä loukkaantuminen: terveydenhuoltohenkilöstön konsultointi saadaksesi arvion, tarvitseeko oppilas viedä päivystykseen. Päivystykseen mennään tällöin huoltajan kanssa sovitusti joko kävellen, hänen kyyditsemään tai taksikyydillä.

Puhelinnumerot:

Terveyskeskuspäivystys 040 7133 661

Kouluterveydenhuolto 040 3551 361

Kiireetön vastaanotto 040 7133 660

Otaxi 0100 3020

- määrää **henkilökunnan jäsen saattamaan oppilas päivystykseen**, saattajan on jätävä oppilaan luo kunnes vanhempi/huoltaja tai terveydenhuoltohenkilöstö ottaa vastuun
- **tieto** tapahtuneesta **rehtorille/apulaisrehtorille**, jonka kanssa sovitaan, kuka ilmoittaa tapahtuneesta kotiin puhelimitse (lievä loukkaantuminen: voit olla itse suoraan yhteydessä huoltajaan ja samalla sopia, pääseekö huoltaja päivystykseen oppilaan kanssa)
- onnettomuuden silminnäkijöiden/ensimmäisenä paikalle saapuneiden tuki; henkilökunnan on sovittava keskenään, kuka ottaa vastuun silminnäkijöistä/ensimmäisenä paikalle tulleista, heidän kuuntelemisestaan ja mahdollisesta kotiin saattamisestaan
- tiedotetaan oppilaille kulloinkin erikseen harkittavassa laajuudessa
- **tee vahinkoilmoitus ja toimita se apulaisrehtorille/kansliaan**

3.2. Vakava loukkaantuminen/sairauskohtaus kouluajan ulkopuolella

- selvitettävä, mitä todella on tapahtunut
- sovitaan huoltajien kanssa asian käsittelystä koulussa

- sovitaan jatkotoimenpiteistä, esim. asian käsittelyä liikennekasvatuksessa

3.3. Vakava sairaus

- sovitaan huoltajien kanssa, mitä kerrotaan oppilaille; kunnioitetaan oppilaan omaa mielipidettä
- sovitaan hoitohenkilökunnan kanssa tarvittavan informaation saamisesta
- rohkaistaan luokkatovereita pitämään yhteyttä sairaaseen oppilaaseen ja kouluun palannutta oppilasta/huoltajaa kertomaan sairaudesta luokalle

4. Suuronnettomuus

4.1. Suuronnettomuus

Rakennuksen tai rakennuksen osan tuhoutuessa

- soita **112**
- hanki tieto vahingon laajuudesta
- **evakuoi** keskusradion avulla. Mikäli se ei ole käytettävissä, luokkiin tieto käymällä jokaisessa luokassa. Tässä useampi henkilö kiertää luokissa tiedonkulun nopeuttamiseksi.
- **ensiapu**: huolehdi loukkaantuneista
- tieto tapahtuneesta rehtorille/apulaisrehtorille
- odota kokoontumispaikalla pelastusviranomaisen ohjeita
- järjestä oppilaiden koulusta poistuminen ja mahdollisuuksien mukaan lähetä tiedote vanhemmille/huoltajille

4.2. Suuronnettomuus koulun ulkopuolella

- pysäytä ilmastointi kaasuvuodon uhatessa, esim. ammoniakkirekan kaaduttua
- kunnan johtoryhmä antaa toimintaohjeita ulkoisen vaaran uhatessa

5. Väkivalta tai sen uhka

5.1. Pommiuhka

Rehtorin/apulaisrehtorin tulee arvioida pommiuhkausten tai muiden mahdollisesti vaarallisten mielenilmausten vakavuus käyttämällä kaikkia mahdollisia tiedonlähteitä; seuraavaksi rehtori/apulaisrehtori toimii tavalla, joka ilmaisee hänen pyrkivän huolehtimaan parhaalla mahdollisella tavalla kouluyhteisön jäsenten turvallisuudesta.

Jos pommiuhkaus tulee puhelimitse,

- pidä soittaja linjalla niin pitkään kuin mahdollista
- ilmoita rehtorille/apulaisrehtorille
- kirjoita muistiin kaikki vastaanotettu tieto sanasta sanaan, viestin vastaanottamisaika, arvio soittajan iästä, sukupuolesta, kulttuuritaustasta, taustaa-änet, äänen sävy, jne.
- selvitä mihin aikaan pommin pitäisi räjähtää

Kaikissa pommiuhkaustilanteissa:

- soita välittömästi **112**

- evakuoit rakennus
- älä käytä kännykkää samassa tilassa, missä on epäilyttävä löytö
- rakennukseen ei saa palata ennen kuin siihen on annettu poliisin/pelastusviranomaisen lupa

Mikäli pommiuhkauksesta tai sen epäilystä tulee tieto netin tai muun kanavan kautta, tulee asiasta olla välittömästi yhteydessä poliisiin (112), joka tekee uhka-arvion ja ohjeistaa koulun toimintaa.

5.2. Aseellinen uhka

- soita **112**
- kaikkien oppilaiden ja työntekijöiden on pysyttävä luokissa/turvallisessa tilassa, ovet lukittuina
- annetaan mahdollisuuksien mukaan uhreille ensiapua
- varoita henkilökuntaa ja oppilaita, anna seurantailmoituksia tarpeeksi usein
- pyri rauhoittamaan tilanne

Mikäli aseellisesta uhkasta tai sen epäilystä tulee tieto netin tai muun kanavan kautta, tulee asiasta olla välittömästi yhteydessä poliisiin (112), joka tekee uhka-arvion ja ohjeistaa koulun toimintaa.

5.3. Oppilaan katoaminen / kaappaus

- tieto katoamis-/kaappausepäilystä rehtorille/apulaisrehtorille, joka päättää poliisille ilmoittamisesta, vastaa huoltajille ilmoittamisesta ja päättää jatkotoimenpiteistä
- rehtori/apulaisrehtori ohjeistaa henkilökunnan mahdollisen etsinnän suhteen

6. Kuolemantapaus

6.1. Oppilaan kuolema

Mikäli oppilas kuolee koulupäivän aikana, tieto huoltajille menee viranomaisilta (poliisi), ei koululta.

Kun koulu saa tiedon oppilaan kuolemasta:

- rehtori/apulaisrehtori ilmoittaa oppilaan kuolemasta henkilökunnalle
- omaisten kanssa sovitaan, mitä asioita kerrotaan koulussa
- luokanopettaja kertoo asiasta oppilaan luokkakavereille
- kuolemasta kerrotaan oppilaille mahdollisimman pian ja asiaa käsitellään luokissa
- oppilaille kerrotaan tosiasiat ja väärät huhut korjataan
- erityisesti kuolleen oppilaan luokassa huolehditaan surevien oppilaiden tukemisesta
- opettajan on hyvä käydä läpi oppilaiden välittömiä ajatuksia ja tunteita

- tilaa ja aikaa surun ilmaisulle, muistelulle
- surutyö voi kestää pitkään, tarvittaessa yhteys ammattiauttajiin
- rituaalit auttavat työstämään surua, suositeltavia rituaaleja mm.
 - kynttilä ja kuva kuolleen oppilaan pulpetilla
 - pulpetin jättäminen joksikin aikaa paikalleen
 - kirjeen kirjoittaminen vainajalle/vainajan perheelle
 - piirustukset, kirjoitelmat ja runot
- yhteisessä muistotilaisuudessa esim. rehtorin muistosanat, oman opettajan puhe, papin puhe, laulu- tai musiikkiesitys. Tilaisuuden luonteesta sovitaan omaisten kanssa.
- jos oppilas on kuollut loman aikana, muistotilaisuus on syytä pitää pian koulun alettua
- niiden luokkien, joita kuolemantapaus koskettaa, tulee saada vanhempien niin halutessa osallistua hautajaisiin. Koska kaikilla ei ole kokemusta hautajaisista, on tärkeää kertoa, mitä hautajaisissa tapahtuu

6.2. Virassa olevan opettajan tai muun henkilökuntaan kuuluvan kuolema

- rehtori on yhteydessä omaisiin, omaisten toivomukset huomioidaan esim. suruliputuksen järjestämisessä
- kerrotaan ensin henkilökunnalle, sitten oppilaille
- muistotilaisuus (vrt. oppilaan kuolema) ja muistokirjoitus
- kuten oppilaidenkin kuolemantapauksissa rituaalit auttavat surutyössä
- kriisiryhmä kutsutaan koolle ja työtovereille järjestetään tarvittaessa kriisiapua
- oppilaiden suru oman opettajan tai jonkun muun kouluyhteisön työntekijän menetyksestä voi olla voimakasta. Sovittava, kuka auttaa vainajan tilalle tulevaa opettajaa luokan työstäessä suruaan

6.3. Oppilaan lähiomaisen kuolema tai muu koettu menetys

- jos oppilaan lähiomaisen kuolema on tapahtunut koulupäivän aikana, luokanopettaja huolehtii, että oppilas saa tiedon hienotunteisesti
- tärkeää on valita rauhallinen paikka ja tarpeeksi aikaa
- lapselle on annettava aikaa surutyöhön; pitää muistaa, että
 - keskittyminen ja/tai koulusuoriutuminen saattaa olla surun vuoksi vaikeaa
 - oppilas saattaa pystyä puhumaan läheisen menetyksestä vasta vuosien päästä
- kodin kanssa mietitään yhteistyössä, miten asiasta kerrotaan muille oppilaille
- koululta ohjataan tarvittaviin tukitoimiin

6.4. Itsemurha tai sen uhka

Kun itsemurhauhka on tiedossa:

- itsemurha-ajatuksiin on aina suhtauduttava vakavasti
- oppilaalle on välitettävä tieto, että hän ei ole yksin ongelmansa kanssa
- oppilaan kanssa puhuttava heti, kun havaitaan tilanne
- oppilasta ei saa jättää yksin
- vanhemmille on kerrottava, jos epäillään itsemurhavaaraa
- pyritään tukemaan avun tarpeessa olevaa
- oppilaan ohjaaminen kuraattorin/terveydenhoitajan/muun ammattiauttajan avun piiriin
- harkitaan pyyntöä lastensuojelutarpeen selvittämisestä sosiaaliviranomaisille/lastensuojeluilmoituksen tekemistä

Itsemurhayritys

- ensisijaisesti luokanopettaja sopii kodin kanssa, miten itsemurhaa tai sen yritystä käsitellään
 - siinä luokassa, jota kriisi eniten koskettaa
 - muissa luokissa ja työyhteisössä
- tehdään lastensuojeluilmoitus
- itsemurhatapauksesta tiedotetaan ensin kouluyhteisön työntekijöille, sitten vasta oppilaille
- muistotilaisuus ja rituaalit (ks. luku 6.1. Oppilaan kuolema)

7. Väkivallan ja aggressiivisen käyttäytymisen ehkäiseminen ja siihen puuttuminen

Väkivallan määrittely

- **fyysinen väkivalta**, esim. töniminen, lyöminen ja itsetuhoisen käytös
- **henkinen väkivalta**, esim. nimittely, iva, pilkka, syrjäyttäminen, naurunalaiseksi tekeminen, itsemurhalla ja itsetuhoisella käytöksellä uhkailu

7.1. Fyysiseen väkivaltaan puuttuminen

Oppilas oppilasta kohtaan

- Henkilökunta antaa oppilaalle tarvittavan ensiavun.
- Asiasta informoidaan rehtorille/apulaisrehtorille.
- Kiistan osapuolet sijoitetaan eri tiloihin rauhoittumaan aikuisen valvonnassa.
- Pyydetään terveydenhoitajaa arvioimaan vammat.
- Tapahtumasta informoidaan asianomaisten oppilaiden huoltajia.
- Väkivaltatilanne sovitellaan mahdollisimman pian kaikkien osapuolen läsnä ollessa.
- Tarvittaessa haetaan tilanteeseen ulkopuolista asiantuntija-apua. Älä arkaile pyytää poliisia paikalle (112).
- Tieto oppilashuoltoryhmälle.
- Tarvittaessa rehtori evää oppilaalta koulunkäyntioikeuden loppupäiväksi tai erottaa oppilaan määrääjäksi.

Oppilaan väkivaltainen käyttäytyminen opettajaa/muuta henkilökuntaa kohtaan

- Opettaja pyrkii rauhoittamaan tilanteen ja puolustaa itseään.
- Opettaja ottaa yhteyden rehtoriin/apulaisrehtoriin, joka ottaa yhteyden oppilaan huoltajiin ja pyytää heitä hakemaan oppilaan kotiin.

- Oppilashuoltoryhmä arvioi jatkotoimenpiteiden tarpeen.
- Asiasta ilmoitetaan myös poliisiviranomaisille.

Opettajan/henkilökunnan jäsenen väkivaltainen käyttäytyminen oppilasta kohtaan

- Kaikki tietoon tulleet tapaukset tutkitaan.

Ulkopuolisen henkilön väkivaltainen käyttäytyminen koulussa

- Opettaja/muu henkilökunnan jäsen pyrkii rauhoittamaan tilanteen.
- Toisen kollegan tukeminen mahdollisuuksien mukaan.
- Asiasta informoidaan rehtorille/apulaisrehtorille.
- Tilanteesta ilmoitetaan aina myös poliisi- ja sosiaaliviranomaisille.
- Oppilashuoltoryhmä arvioi jatkotoimenpiteiden tarpeen kaikkien osapuolten osalta.

Väkivaltatilanteissa mukana ollut aikuinen kirjaa tapahtumien kulun.

7.2. Henkiseen väkivaltaan puuttuminen

Oppilas oppilasta kohtaan

- Jokainen koulun aikuinen puuttuu yksittäiseenkin nimittelyyn/epäasialliseen käyttäytymiseen toista kohtaan osoittamalla sen olevan väärin ja kouluun kuulumatonta.
- Laki edellyttää kouluilta suunnitelmaa koulukiusaamisen ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi.
- Puuttumisen mahdollistaa tietoisuus koulukiusaamisesta.
- Epäilyn koulukiusaamisesta voi julkituoda kenelle tahansa koulun aikuiselle tai oman lähipiirinsä uskotulle, joka tuo koulukiusaamisen koulun tietoon.
- Kestilän alakoulussa toteutetaan kiusaamisen vastaista ohjelmaa ja koulussa toimii KiVa-tiimi, joka puuttuu kiusaamisepäilyihin viivytyksettä.
- KiVa-tiimi toimii kirjattujen ja lukuvuositedotteessa tiedotettujen toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Oppilaan henkinen väkivalta opettajaa/muuta henkilökuntaa kohtaan

- Opettaja pyrkii rauhoittamaan ja katkaisemaan tilanteen.
- Opettaja/väkivaltaa kokenut henkilökunnan jäsen ottaa yhteyden rehtoriin/apulaisrehtoriin.
- Puuttumisen muotoja ovat puhuttelu, jälki-istunto ja kasvatuskeskustelu.
- Usein myös yhteydenotto huoltajaan korjaa tilannetta.
- Oppilashuoltoryhmä arvioi jatkotoimenpiteiden tarpeen.
- Asiasta ilmoitetaan oppilaan huoltajille ja tehdään kirjaus (Wilmaan/erillinen muistio).

Opettajan/henkilökunnan jäsenen henkinen väkivalta oppilasta kohtaan tai toista koulun aikuista kohtaan

- Ikäviksi kokemiinsa tilanteisiin tulee puuttua varhaisvaiheessa kertomalla kiusalliseksi kokemastaan toiminnasta toiselle osapuolelle.
- Kokemastaan kiusaamisesta/häirinnästä tulee tehdä ilmoitus omalle esimiehelle viivytyksettä.
- Kaikki rehtorin tietoon tulleet tapaukset pyritään selvittämään asianomaisten näkemyksiä kuullen ja ristiriitoja sovitellen.

Huoltajan tai muun ulkopuolisen henkilön aggressiivinen/uhkaava/epäasiallinen käyttäytyminen koulussa tai puhelimitse

- Mikäli etukäteen on aavistettavissa, että sovittu tapaaminen huoltajan kanssa voi olla haastava, pyydetään siihen mukaan toinen opettaja.
- Opettaja/muu henkilökunnan jäsen pyrkii rauhoittamaan tilanteen.
- Tilanteen katkaisu toteamalla, että palataan asiaan kun asiallinen keskustelu on mahdollista. Epäasiallinen puhelinkeskustelu katkaistaan ja pyydetään koululle tapaamaan ja jatkamaan keskustelua.
- Toisen aikuisen kuulolle tuleminen voi rauhoittaa tilannetta.
- Tilanne tuodaan esimiehen tietoon mahdollisimman pikaisesti.
- Asian voi viedä oppilashuoltoryhmään jatkotoimenpiteiden tarpeen arvioimiseksi.

Ohje epäasiallisten viestien suhteen on, että niihin ei pidä vastata. Epäasiallisten viestien lukemistakin tulee välttää, jos viestin sävy ja aloitus ovat epäasiallisia.

8. Kriisin hoito

8.1. Kriisien jälkikäsittely

Kriisitapahtuman jälkeen olisi hyvä järjestää mahdollisimman nopeasti ns. **tuuletus**, jossa käydään läpi tapahtunut. Mitä tapahtui, miten tilanteessa toimittiin? Tarkoitus ei ole kuitenkaan tässä vaiheessa kritisoida tehtyjä toimenpiteitä. Tuuletus olisi hyvä toteuttaa siten, että mukana on henkilö koulun (eli koetun tilanteen) ulkopuolelta, esim. toiselta koululta.

Kriisien jälkikäsittelyssä on muistettava

1. Tuki niille, joita kriisi kosketti

- kriisiryhmä neuvottelee henkilökunnan kanssa millä tasolla (koko koulu, henkilökunta, oppilaat, vanhemmat) jälkikäsittelyä tarvitaan
- yleensä oma opettaja/luokanvalvoja on paras vaihtoehto, koska hän tuntee luokkansa oppilaat ja ilmapiirin sekä tietää, miten eri oppilaita voi lähestyä ja on kasvatuksen asiantuntija
- toimintatapoina esim.
 - yksilö- ja ryhmäkeskustelu
 - luova ilmaisu eri oppiaineissa
 - koulun oppilashuollon palvelut
 - ulkopuolisten asiantuntijoiden apu

2. Seuranta ja arviointi

- tukitoimet yleensä ajoittuvat muutamaan ensimmäiseen viikkoon tai kuukauteen tapahtuman jälkeen; tärkeää on muistaa, että kriisin vaikutukset voivat jatkua pitkään ja toipuminen on hyvin yksilöllistä
- jos luokan oppilas on kuollut ja opettaja jossakin vaiheessa vaihtuu, uudelle opettajalle kerrotaan asiasta
- kriisitilanteen jälkeen kriisityöryhmä arvioi kriisitoimintamallin toimivuutta ja

tekee siihen tarvittavat muutokset

- muutenkin, jos koulussa tapahtuu suuria muutoksia, toimintamallia on syytä tarkistaa

8.2. Kriisien ennaltaehkäisy

Kriisien ennaltaehkäisyyn pyritään yhteisten, selkeiden sääntöjen ja ohjeiden sekä myönteisen ja turvallisen ilmapiirin avulla.

Käyttämämme keinoja ovat mm:

- esi- ja alkuopetuksen yhteistyö
- yleis- ja erityisopetuksen yhteistyö
- kummioppilastoiminta
- koulukiusaamiseen puuttuminen viivytyksettä ja asian vaatimalla vakavuudella
- määrällisesti ja laadullisesti tehokas oppilaiden valvonta eri tilanteissa ja koko henkilökunnan vastuu kasvatuksesta
- selkeät, valvotut ja hyvin tiedotetut säännöt, joista kaikki pitävät kiinni
- yhteistyö vanhempien ja koulun henkilökunnan välillä
- oppilaiden ja koulun henkilökunnan vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- henkilökunnan kouluttaminen kriisihallintaan
- oppilashuoltoryhmä
- säännölliset palo- ja pelastusharjoitukset (mm. poistumisharjoitus)
- vuosittaiset palotarkastukset
- turvaliivit luokkien 1-6 välituntivalvojilla
- palo- ja pelastuslaitoksen pitämät oppitunnit eri luokka-asteille
- poliisin laillisuuskasvatusoppitunnit

9. Tärkeitä puhelinnumeroita

Yleinen hätänumero	112
Terveyskeskus	040 7133 661
Oulun seudun yhteispäivystys	116 117
Myrkytystietokeskus	09 471 977
Myrkytyskeskuksen maksuton numero	0800 147 111

TAKSIT:

Kela-taksi	0800 93377
Eksan taksi	044 019 2700
Taksi Taipaleenmäki	044 245 4850
Helander Esa	0400 280 174
Keihäskoski Pauli	0400 798 252
Kylmänen Ahti	040 522 1766
Kylmänen Riku	040 641 1641

KESTILÄN ALAKOULUN NUMEROT:

Rehtori	044 511 8255
Apulaisrehtori	044 511 8254
Terveystenhoitaja	040 3551 361
Laitosmies	044 511 8244
Kiinteistöpäivystys	044 511 8246

PERHEPALVELUT SIIKALATVA:

044 419 5729 (lapsiperheiden palveluohjaus)

040 355 1361 (perhekeskus Siikalatva)

Jokilaaksojen sosiaali- ja kriisipäivystys	044 4793 644
Seurakunnan toimisto	040 827 8488
Rikosuhripäivystys	116 006
Suomen mielenterveysseuran kriisipuhelin	09 2525 0111